

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tnejn, 5 ta' Novembru, 2018

Numru 2

Appell Nru. 32/2018

AJD Tuna Limited

vs

**L-Awtorita tal-Ippjanar
(gia l-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar)**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' AJD Tuna Limited tat-23 ta' Mejju 2018 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Mejju 2018 li ma irrevokatx enforcement notice 404/16;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettiet li l-appell ghandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tghid hekk:

Ikkunsidra

Qabel xejn it-Tribunal irid jiddeciedi dwar rikors maghmul mill-Awtorita' datata 30 ta' Ottubru 2017 fejn talbet l-isfilz ta' nota dokumentarja mressqa mill-Appellanti fis-27 ta' Ottubru 2017. L-appellanti argumentaw li din it-talba kienet frivola u vessatorja.

It-Tribunal jichad it-Talba tal-Awtorita' stante illi d-dokumenti relattivi jiffurmaw parti tal-case history tas-sit in mertu u ghalhekk it-Tribunal kien ikollu kull dritt li jirreferi ghalih bhala parti mill-ECF files relattiv.

Dwar l-aggravji relattivi (li maghhom huwa marbut) t-Tribunal jaghmel is-segweni osservazzjonijiet:

i. L-EWWEL AGGRAVJU huwa li l-avviz inhareg mic-Chairman Esekuttiv kien ultra vires stante illi ma kienux jezitu lestremi fattwali u legali li jiggustifikaw il-hrug ta' tali avviz. Bhala fatt ma kien hemm ebda periklu imminenti lill-ambjent u fi kwalunwe kaz ma kellux x'jaqsam mal-izvilupp allegatament irregolari mertu tal-avviz.

ii. Ghalhekk dan l-aggravju huwa wiehed ibbazat fuq il-fatti ossia li ma kien hemm ebda periklu ghall-ambjent. L-appellanti ma gabu ebda prova sabiex juru li ma kienx hemm periklu. L-Awtorita' permezz tax-xhieda Ruth Ciarlo u Aimee Brincat ikkonfermat illi il-gageg kienu aktar minn dak permess, li kienu posizzjonijati f'post differenti minn dak permess u li ma kienx qed jigi sottomess rapport ta' monitoragg skond l-istess permessi.

iii. Dawn it-tlett breaches, fl-opinjoni tat-Tribunal jikkostitwixxu periklu imminenti tali li wassal sabiex l-Awtorita' kellha ragun tohrog l-avviz n mertu. Il-fatt li zvilupp ta' tali entita' jikber bla permess u minghajr moniteragg jista jkun ta' periklu imminenti. Kienet prova li tispetta lill-appellanti li tali breaches ma jimmeritawhom li jigu kkunsidrati bhala periklu.

iv. Ghal-skanz ta' ekwivoku t-Tribunal hawn jaghmel riferenza ghal kundizzjoni nru 25 fil-permess relattiv fejn huwa mitlub li jsir moniteragg sabiex shall investigate the possibility of implimenting further measures to reduce environmental impacts resulting from this activity. Il-moniteragg kien parti essenzjali tal-permess mill-punto di vista ta' harsien tal-ambjent. In-nuqqas ta' rappurtagg kien wahdu breach perikoluz u imminenti ghall-ambjent.

v. L-appellanti jishaq illi ghalkemm il-ligi taghti lic-Chairman Esekuttiv id-dritt li johrog Emergency Convservation Order (bhal ma hu dan il-kaz) f'dan il-kaz ma kienux jezistu l-estremi biex jagixxi wahdu. Dan huwa poter eccezzjonali billi normalment ghandu jikkonsulta mal-membri l-ohra tal-Kunsill Esekuttiv (art. 97 (4)).

vi. It-Tribunal jifhem l-aggravju tal-appellanti izda ma jregix f'dan il-kaz minhabba l-fatti eccezzjonali fuq gja imsemmija.

vii. Kif inghad, is-serjeta' tal-breaches kienu tali li l-avviz hareg korrettement u, fil-konfront ta' dan l-aggravju, ma kienux ultra vires. Hija l-opinjoni tat-Tribunal illi f'kazijiet ta' ambjent huwa dejjem ahjar to err on the side of caution. Wara kollox, jekk jirrizulta li ma kienx hemm il-htiega li jinhareg l-Avviz, l-avviz jigi dikjarat invalidu fattwalment u jaqa. viii. Dan l-aggravju ma fhix ghalhekk mertu.

ix. IT-TIENI AGGRAVJU huwa ukoll, biex nghidu hekk procedurali, fis-sens illi skond l-appellanti l-Awtorita' ma kellhix dritt li timponi multi fil-kaz odjern. Dana ghaliex, skond l-appellanti, l-imponibilita' tal-istess jiddependi minn sejbien ta' htija, minn Qorti u wara responsabbilta' skond il-ligi.

x. It-Tribunal ma jaqbilx mal-appellanti. L-ewwelnett il-ligi tal-Enfurzar hija mfassla tali sabiex l-Awtorita' bhala tali jkollha l-jedd li timponi l-multi. It-tieni, il-kwistjoni ta' sejbien ta' htija tapplika fil-ligijiet kriminali u mhux dawn amministrattivi bhal ma huma dawk in ezami.

xi. Dana apparti l-fatt illi l-Awtorita' timponi multa fuq l-assersjoni taghha stess li hemm illegalita'. Din l-assersjoni temergi mill-Avviz ta' twettiq. L-avviz huwa dejjem impunjabbli minn min jircevieh u dana permezz ta' appell – bhal dak odjern. Il-multi ma tigix applikata jekk jirrizulta li dak li hemm indikat fl-avviz huwa inkorrett (jew jekk l-avviz innifsu huwa skorrett ghal xi raguni). Ghalhekk il-multi jigu applikati biss jekk ma jsir appell xejn jew jekk l-appell jigi michud. Hija ghalhekk kwistjoni ta' fatt.

xii. Il-ligi tghid (Artikolu 3 tal-Avviz legali 276 tat-2012) (1) Where the Authority gives notice in writing to a person in accordance with article 86 or article 88 of the Environment and Development Planning Act in relation to an infringement carried out after the date of coming into force of these regulations, it shall also notify such a person that he shall be liable to a fine for every day after sixteen days from the date of notification of the notice as established and set out in accordance with the provisions of the Schedule to these regulations.

xiii. L-Awtorita' applikat dan l-artikolu korrettement fuq il-fatti li kellha quddiemha.

xiv. Ghalhekk it-Tieni aggravju huwa michud.

Ghaldaqstant it-Tribunal jichad l-appell interpost u jikkonferma L-Avviz ta' Twettiq b'Emergenza EC 404/16.

Ikkunsidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal iddecieda hazin u mhux skont il-ligi billi l-ordni b'emergenza ta' twaqqif inhareg skont l-artikolu 97(4) tal-Att VII tal-2016 mic-Chairperson Ezekuttiv meta jemmen li jkun hemm periklu imminenti ghall-ambjent. Tali ordni kellha tinhareg fuq bazi ta' ragonevolezza fuq kriterji oggettivi. Din il-prova kellha tirrizulta mill-atti pero fil-fatt dan ma jirrizultax. Minflok it-Tribunal tefa' l-oneru li ma kienx hemm periklu fuq l-appellant minghajr ma ikkunsidra l-ewwel jekk c-Chairperson Ezekuttiv xehed dwar 'undesirable effects' pero dan ma jekwiparawx ma' periklu imminenti. Il-konkluzzjonijiet tat-Tribunal huma biss suppozizzjonijiet. Il-fatt wahdu ta' ksur ta' kondizzjonijiet ta' permess bhala zieda u gageg u nuqqas ta' monitoragg jaghti lok ghal ksur ta' kondizzjonijiet izda ma jfissirx li hemm periklu imminenti;

2. It-Tribunal ma ikkunsidrax li din il-procedura ippregudikat id-decizjonijiet tal-appellanti fi proceduri ohra quddiem it-Tribunal dwar enforcement notices ohra fuq l-istess mertu u ghalhekk illediet id-dritt ghal smigh xieraq;

3. L-impozizzjoni ta' multi amministrattivi f'din l-emergency order hi ta' natura kriminali ossia punittiva u tikser il-Kostituzzjoni u d-dritt fundamentali tal-persuna billi l-persuna koncernata tkun giet ikkundannata minn entita li mhix Qorti.

L-ewwel aggravju

L-appellant jissottometti illi t-Tribunal pogga l-oneru tal-prova li ma hemmx periklu imminenti fuq l-appellant. Qari tad-decizjoni juri li dan mhux minnu. It-Tribunal qies li kien hemm tlett nuqqasijiet ippruvati cioe kien hemm gageg aktar minn dak permess, kienu pozizzjonati f'post differenti minn dak permess u ma kienx qed isir rapport ta' monitoragg skont l-istess permessi. It-Tribunal qies li dawn il-fatti kienu jikkostitwixxu periklu imminenti ghall-ambjent billi l-izvilupp zdieg bla permess u ma kienx qed isir monitoragg obligatorju. Il-kelma 'ambjent' fil-ligi tal-ippjanar hi wiesa hafna u tfisser it-totalita tal-elementi u l-kondizzjonijiet naturali jew maghmulin mill-bniedem ezistenti fid-dinja, sew flimkien jew izolati minn xulxin. Ghalkemm qabel dawn il-kostatazzjonijiet it-Tribunal ikkunsidra illi l-appellant ma gabx prova li dan il-ksur ma kienx jikkostitwixxi periklu li jista' jissejjah imminenti pero din kienet semplicement ghazla ta' kif imposta l-paragrafi tal-konsiderazzjonijiet l-istess Tribunal izda ma tfissirx illi l-avviz wahdu kien jikkostitwixxi prova minghajr il-bzonn ta' verifika tal-fatt. Darba ivverifikat il-fatt li jikkostitwixxi vjolazzjoni, u li fil-fehma ta-Chairman Ezekuttiv kif konfermat mit-Tribunal fid-decizjoni dan kien jikkostitwixxi periklu imminenti ghall-ambjent, l-oneru imbaghad imur fuq il-parti milquta bl-avviz li twaqqa' l-akkuza migjuba. It-Tribunal qies li mill-provi l-fatti gew pruvati u l-parti milquta ma gabix prova kuntrarja. It-Tribunal ma qies li l-oneru tal-prova li l-periklu ma kienx imminenti kellha issir mill-appellant izda ikkunsidra li darba irrizulataw certi fatti li kienu ta' serjeta li jitqiesu ta' gravita tali li ghalihom inhareg l-avviz ghax l-ambjent kien qed jigi perikolat fl-integrita tieghu, kien jispetta lil appellant li jikkontrobatti dawn il-fatti u jipprova li ma kienx jikkostitwixxi periklu tali li ghalihom kien hemm in-necessita tal-hrug tal-avviz. Dan hu wara kollox l-oneru tal-prova li jispetta lil min hu rinfaccat b'fatti, li wahedhom minghajr ma jigi kontestat u meghlub, jikkostitwixxu prova tal-fatt li wassal ghall-azzjoni mehuda mill-Awtorita jew f'dan il-kaz ic-Chairman Ezekuttiv. Il-Qorti ma tindahalx fl-apprezzament tal-fatti maghmula mit-Tribunal u l-piz li jaghtihom ghal prova mehtiega biex tigi sodisfatta l-kelma tal-ligi. Il-Qorti tid-disturba biss il-konkluzzjonijiet tat-Tribunal fejn huma manifestament zbaljati. Hu minnu li dak li jikkostitwixxi 'imminent danger' ghandu jiftiehem bhala periklu serju ghall-ambjent li jekk ma jittiehdex passi immedjati d-dannu jista' jkun gravi hafna. It-Tribunal ma ikkonkludixx illi c-Chairman Ezekuttiv strah fuq 'hearsay' biex qies li kien hemm

periklu għall-ambjent. It-Tribunal qies ix-xieħda ta-Chairman flimkien max-xħieda ta' Ruth Ciarlo u Aimee Brincat. Aimee Brincat, Deputy Director mal-Awtorita tal-Ambjent u r-Rizorsi xehdet dwar spezzjonijiet li saru fejn gew notati illegalitajiet u diverżenżi mill-permessi. Izzid li għamlet numru ta' follow up inspections fejn ebda nuqqas ma gie rimedjat nonostante li kien inhareg l-avviz ta' enforzar. Dan kollu gie konfermat ukoll min Ruth Ciarlo, uffiċjal tal-enforzar.

Il-Qorti rat l-atti u x-xieħda kollha u jrrizulta li wara li inhareg l-avviz ta' enforzar ittieħdu certi passi ta' rettifika kif jixhed Kevin Gauci, uffiċjal tal-infurzar li għamel spezzjonijiet u li dahal fil-kwistjoni wara s-7 ta' Ottubru 2016 cioe kwazi xahar wara l-ordni tal-enforzar. Dan xehed pero li ebda rapport ta' moniteragg ma kien għadu qed isir jew sar mill-ewwel avviz tal-2014. Il-Qorti rat ukoll ir-ritratti mehuda li jinsabu fl-atti. Meta l-Qorti ikkonsidrat jekk il-konkluzjoni ta-Tribunal kinitx ragjonevoli fic-cirkostanzi tal-kaz, din il-Qorti ma setghetx ma taqbilx mieghu. Il-kwistjoni kollha kienet, kif qal it-Tribunal u kif jissottometti l-appellant, jekk n-nuqqasijiet fil-permessi kienux tali li jinneccessitaw il-mizura mehuda b'emergenza mic-Chairman Ezekuttiv meta qies li l-avviz ta' enforzar kien meħtieġ għax kien hemm periklu imminenti. Wieħed irid iqis illi għalkemm il-forma mentis ta' min qed johrog l-avviz trid tkun gwidata min verifika ta' fatti b'mod oggettiv, wieħed ma jridx jipoggi fil-geħb illi dannu lil ambjent, jekk jipperdura bla xkiel jista' jkun irrimedjabbli. Dan jingħad anki fejn il-periklu jkun għadu wieħed precepit u mhux fejn id-dannu hu ġia kompjuť. Meta t-tribunal qies li kien hemm trobbija ta' hut permezz ta' zieda illegali ta' gageg (fis-sens mhux koperti b'permess tal-Awtorita) u fejn, kif jammettu l-istess appellanti, minnha infisha, din l-operazzjoni tinvolvi certu piz negattiv fuq l-ambjent u b'zieda ma' dan, ebda moniteragg obligatorju ma kien qed isir u anzi kien ilu jipperdura mill-2014, hi l-feħma tal-Qorti illi d-decizjoni ta' hrug ta' avviz b'ordni ta' emergenza kienet gustifikata u necessarja għax l-ambjent ma kienx qed jigi monitorat u salvagwardat kif kien l-obbligu tal-appellant u dan mhux biss seta' jikkreja periklu imminenti, izda l-istess trapass ta' zmien konsiderevoli bla ebda moniteragg kien fih innifsu qed jikkreja periklu imminenti għall-ambjent.

Għalhekk il-Qorti tqis li l-avviz ma harigx b'mod abusiv u mhux b'mod ragonevoli u d-decizjoni ta-Tribunal hi sostanzjata b'ragunijiet fattwali li wasluh jikkunsidra li dawn

kienu jikkostitwixxu periklu imminenti ghall-ambjent kif inhareg mic-Chairman Ezekuttiv.

Ghalhekk l-aggravju qed jigi michud.

It-tieni aggravju

Il-Qorti ma fehmitx l-argument wara dan l-aggravju. Kull enforcement notice trid tigi deciza fuq il-mertu taghha. Dak deciz f'dan il-kaz ma jistax jipregudika is-sottomissjoni tal-partijiet, il-konsiderazzjonijiet u d-decizjoni li ghandha tittiehed f'kaz ta' enforcement notices ohra relatati ghalkemm irid jittiehed in konsiderazzjoni dak gia deciz biex jigi evitat ebda ebda pregudizzju lil xi parti.

Ghalhekk l-aggravju ma fihx mertu.

It-tielet aggravju

F'dan l-aggravju l-appellant qieghed effettivament jattakka l-kostituzjonalita ta' ligi u dan mhux il-forum idoneju biex jigu konsidrati u decizi dawn l-ilmenti, apparti li f'dan il-kaz, hi l-fehma tal-Qorti li ghandu jiddahhal ukoll l-Avukat Generali bhala parti la darba l-appellant qed jallega li l-Att 276/2012 qed jilledi d-drittijiet tieghu skont il-Kostituzzjoni. Ghalhekk il-Qorti qed tasjeni milli tiehu konjizzjoni ta' dan l-aggravju, salv id-dritt tal-appellant li jirregola ruhu a rigward fil-forum idoneju.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti tilqa' limitatament l-appell ta' AJD Tuna Limited billi tiddikjara nulla u bla effett l-avviz ta' enforzar 404/16 safejn jirrigwarda allegati vjolazzjonijiet tal-kondizzjonijiet 3A, 4, 7 u 6 tal-permess 2528/01 billi gia koperti bl-avviz ta' enforzar precedenti u tikkonfermah ghal bqija tieghu, u tichad il-bqija tal-appell tal-appellant salv ghal dak li nghad rigward it-tielet aggravju fejn id-drittijiet tal-appellant jibqghu impregudikati. Spejjez jithallsu nofs bin-nofs bejn il-partijiet.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imhalled

Anne Xuereb

Deputat Registratur